

**Миколаївський коледж бізнесу і права
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Затверджую

Голова приймальної комісії

О.А.Дмитриченко

_____ 2021 р.

Навчальна програма

з дисципліни «Історія України»

для вступних випробувань на основі

повної загальної середньої освіти

Миколаїв 2021

Навчальна програма для вступних випробувань складена на підставі навчальної програми дисципліни «Історія України», затвердженої наказом Міністерством освіти і науки України від 21.02.19 № 236

Уклад.: Зелінська Л.В.

викладач вищої категорії Миколаївського коледжу бізнесу і права
Полтавського університету економіки і торгівлі

Навчальна програма для вступних випробувань затверджена
на засіданні циклової комісії
гуманітарної та природничо-наукової підготовки

Протокол № 6 від 18 лютого 2021 року

Голова циклової комісії

_____ Зелінська Л.В.

Вступ. Походження та основні етапи формування українського етносу.

Проблеми походження українського етносу в історичній літературі. Перші згадки етнопоніма “Україна”. Походження національної символіки. Етимологія понять “Мала Русь”, “Велика Русь”. Геополітичне становище українських земель.

Найдавніші часи в історії України.

Першоначала людського життя на території сучасної України. Кімерійці. Скіфи. Сармати. Грецькі міста-держави у Північному Причорномор’ї.

Київська Русь.

Заняття, устрій, релігія. Племінні союзи. Походження та розселення слов’ян. Анти. Міста.

Походження держави Київська Русь та її назви. Політична система. Внутрішня і зовнішня політика. Найвідоміші князі. Культура. Історичне значення.

Причини розпаду Русі. Київське, Чернігово - Сіверське, Переяславське князівства. Боротьба з монголо-татарами та її світове значення.

Галицько-Волинська держава.

Галицькі і Волинські землі у XII ст.: економічне становище і соціальний розвиток. Утворення Галицько-Волинського князівства. Внутрішня і зовнішня політика. Данило Галицький. Історичне значення Галицько-Волинської держави.

Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.

Утворення Литовської держави. Поступовий перехід під владу Литовського князівства українських земель. Господарське життя й соціальний устрій українського народу. Кревська унія. Люблінська унія. Загарбання Польщею українських земель. Берестейська унія. Соціально-економічний розвиток українських земель під владою Речі Посполитої.

Виникнення козацтва та його роль в історії українського народу.

Причини та основні етапи виникнення козацтва. Заняття , побут, звичаї, військово мистецтво козаків. Виникнення Запорозької Січі. Д.Вишневецький. Устрій Січі. Реєстрове козацтво. Боротьба з турками і татарами. Козацько-селянські повстання кінця 16 ст. Народні рухи 20-30 рр. 17 ст.

Культура України у 16 – поч.17 ст.

Умови національно-культурного відродження України. Пересопницьке Євангеліє. Освіта. Острозька академія. Братські школи. Києво-Могилянська академія. Початок книгодрукування. Архітектура, театр, живопис. Видатні представники української культури.

Визвольна війна українського народу середини XVII ст. Формування української держави.

Причини і характер війни. Військові дії 1648-1653 рр. формування української держави, її функції. Внутрішнє життя і зовнішні відносини України в середині XVII ст.

Переяславська Рада. Березневі статті. Політичне становище України у 1654-1657 рр.

Українська держава в другій половині XVII –XVIII ст.

Політичне становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. І.Виговський. Ю.Хмельницький. Поділ України на Правобережну і Лівобережну.

Гетьман І.Мазепа, його внутрішня та зовнішня політика. Північна війна, Полтавська битва та її наслідки.

Конституція Орлика. Запорізьке козацтво у середині і другій половині XVIII ст. Причини та наслідки скасування Запорізької Січі. Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Російської імперії у другій половині XVIII ст. Культура України в другій половині XVII -XVIII ст.

Правобережна Україна та Західноукраїнські землі у XVIII ст. XVIII ст.

Соціально-економічне становище. Загострення соціальних і національних суперечностей. С.Палій. Гайдамацький рух. Коліївщина. Опришківський рух. Поділ Польщі. Приєднання Правобережної України до Росії, Галичини і Буковини до Австрії.

Українські землі в XIX ст.

Криза феодальної системи. Загострення соціальних суперечностей. Реформи 60-70 років. Соціально-економічний розвиток у пореформений період.

Початок національного відродження. І. Котляревський. Кирило - Мефодіївське братство. Антиукраїнська політика царизму. Російський революційний рух в Україні. Український культурно-національний рух. Діяльність громад. Виникнення українських політичних товариств і партій.

Розвиток західноукраїнських земель. Суспільно-політичний рух. Москвофіли. Народовці. Утворення політичних партій. І.Франко. Культурний розвиток.

Україна на початку XX ст.

Розвиток капіталізму в промисловості і сільському господарстві. Діяльність українських політичних партій.

Революція 1905 – 1907 рр. в Україні. Реформи Столипіна в Україні. Промислове піднесення 1910 – 1914 рр.

Українська культура і духовне життя народу на початку ХХ ст.

Україна у роки I світової війни.

Боротьба за відновлення державності українського народу (1917-1920 рр.

Лютнева революція в Росії. Українська Центральна Рада, її універсали. М.Грушевський, В.Винниченко.

Жовтневий переворот в Петрограді. Утворення Української Народної Республіки. Війна РРФСР з УНР. Проголошення в Харкові Української Радянської Республіки. Четвертий Універсал. Брестський мир

Українська держава гетьмана П.Скоропадського. Директорія С.Петлюри. Проголошення ЗУНР. Акт Злуки

Перемога радянської влади в Україні, її діяльність.

Культура і духовне життя України у 1917 – 1920 рр.

Міжвоєнний період в історії українського народу (1921 - 1939р.р.)

Україна в роки нової економічної політики. Входження в СРСР.

Індустріалізація.

Запровадження колгоспного ладу. Голодомор 1932-1933р.р.

Сталінські репресії в Україні. Розстріляне Відродження. Конституція 1937 р.

Західна Україна в 20-30 рр.

Соціально-економічне й політичне становище. Національно-визвольний рух. Політичні партії, їхні програми та діяльність. С.Бандера, П.Мельник. Становище церкви. Буковина у складі Румунії. Автономія Закарпаття у Чехословаччині. Мюнхенська угода, її наслідки.

Україна в роки II світової війни.

Україна у планах тоталітарних держав. Приєднання західноукраїнських земель до СРСР. Політика сталінського режиму. Напад Німеччини на СРСР. Фашистська окупація України. Гітлерівський терор. Партизанський рух. Українська повстанська армія (УПА). Визволення Рад. Армією України. Закінчення II світової війни

Україна у складі СРСР (1945-1991р.р.).

Відбудова зруйнованого господарства. Особливості політики радянзації західноукраїнських земель. Голод 1946-47р.р. Реформи 40-60р.р. та їх здійснення в Україні. Дисидентський рух. Поглиблення кризи у промисловості. Суспільно-політичне життя. Русифікація (70-80рр.) Перебудова і Україна. Чорнобильська катастрофа. Активізація суспільно-політичного життя. Народний рух. Формування політичних партій. Держава і церква. Проголошення державної незалежності. Створення СНД. Внутрішня і зовнішня політика України. Прийняття Конституції України. Посилення державотворчих процесів.

УКРАЇНА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Україна: труднощі та здобутки державного будівництва. Економіка: між ринком і державним капіталізмом. Політичні кризи. Помаранчева революція. Революція гідності. Небесна Сотня. Національна свідомість. Проблеми

регіоналізму та сепаратизму. Окупація та анексія Росією Криму. Збройна агресія Росії на сході України. Антитерористична операція та Операція об'єднаних сил. Участь України в миротворчих процесах. Російсько-українська війна. Культурне життя українського суспільства. Церква в сучасній Україні. Створення Православної церкви України. Надання Томосу.

Євроінтеграційний поступ України. Вступ України до Ради Європи. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Українці в світі.

Рекомендована література

Основна:

1. Акт проголошення незалежності України: Постанови Верховної Ради України від 24 серпня 1991 р. // Рад. Україна. -1991.-31 серпня.
2. Апанович О. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. -К.,1993.
3. Аркас М. М. Історія України-Русі. -К., 1990.
4. Баран В.Д. Давні слов'яни: Серія "Україна крізь віки". - К.: Альтернативи, 1998.
5. Баран В.К. Україна в умовах системної кризи (1946-1980 рр.): Серія "Україна крізь віки". - К.: Альтернативи, 1998.
6. Бойко О.Д. Історія України: Посіб. для студ. вузів. - К: ВЦ "Академія", 1999,2004.
7. Борисенко В.Й. Курс української історії. - К.,1997.
8. Винниченко В.К.Відродження нації. - К.: Політвидав України, 1990.
9. Голубуцький В.О. Запорозьке козацтво. - К., 1994.
10. Грушевський М. Історія України-Русі. - В 11 тт., 12 кн. - К.: Наук, думка, 1991-1998.
11. Грушевський М. Ілюстрована історія України: Репринтне відтворення видання 1913 року. - К.: Либідь, 1992.
12. Гуржій О.І. Гетьманська Україна.: "Україна крізь віки". - К.: Альтернативи, 1999.
13. Довідник з історії України / За ред. І. Підкови і Р. Шуста. - К.: Генеза, 2001.
14. Доля та покликання. Спогади рідних, друзів учнів та колег Івана Степановича Гулого. - К.: Такі Справи, 2005.
15. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2-х т. - К.: Дніпрова хвиля, 1992.
16. Енциклопедія історії України : У 5-ТИ ТОМАХ. - Т. 1,2. - 2005.

17. Історія академії наук України 1918- 1993. - к.,1994.
18. Історія України. Хрестоматія у 2-х частинах. - К., 2004
19. Історія України .(Кер. авт. кол. Ю.Зайцев). - Л.: Світ, 1996.
20. Історія українського козацтва. - Т. 1,2. - К., 2005.
21. Історія України в особах. - ХІХ - ХХ ст. /1. Войцехівська та ін. - К.: Україна, 1995.
22. Історія України: нове бачення / За ред. В А Смолія. - К.: Альтернативи, 2000.
23. Історія української еміграції: Навч. посібник для студентів вузів / Пайовик Б.Д., Гром'як Р.Т. та ін. - К.: Вища шк., 1992.
24. Коваль М. В. Україна в другій світовій та Великій Вітчизняній війнах (1939 - 1945 рр.): Серія "Україна крізь віки". - К.: Альтернативи, 1999.
25. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - К.: Преса України, 1997.
26. Кульчицький С.Д. Україна між двома війнами (1921 - 1939 рр.): "Україна крізь віки". - К.: Альтернативи, 1999.
27. Король І. Ю. Історія України: Навч. посібник, - К.,2005
28. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991 - 2000 рр.): Серія Україна крізь віки - К.: Альтернативи, 2000.
29. Новітня історія України (1900-2000): Підруч. / А.Г. Слюсаренко, В.Г. Гусев. В.П. Дрожжин та ін. - К.: Вища шк., 2000.
30. Петровський В., Радченко Л., Семененко В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі. - Х.,2007
31. Полонська-Василенко Н. Історія України. - У 2-хт. - К.: Либідь, 1995.
32. Реєнт О. Україна між двома світовими війнами (1914 -1939): Події. Люди. Документи. - К., 2004
33. Семененко В.І. Історія України з найдавніших часів до сьогодення. Навч. Посібник. - Вид. 2-ге. - Х.: Торсінг, 2000.

34. Світлична В.В. Історія України: Навч. посібник. - К., 2005
35. Табачник Д. В. Історія української дипломатії: Навч. посібник. - К., 2004
36. Толочко П. Київська Русь. - К.: Абрис, 1996.
37. Чайковський А. С. Невідома війна. Партизанський рух в Україні 1941 - 1945 рр. мовою документів, очима історика. - К.,1994.
38. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної і ранньомодерної України. - 2-ге вид. - К., 2005.

Допоміжна

1. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
2. Грушевський М.С. Очерк истории украинского народа. – К., 1991
3. Жуковський Д.Субтельний О. Нарис історії України. – Л., 1992.
4. Крип'якевич І.П. Історія України. – Л., 1990.
5. Крип'якевич І.П. Богдан Хмельницький. – Л., 1990.
6. Толочко П.П. Історичні портрети. – К., 1990.
7. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. У 3-х томах. – К., 1990